

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника Інституту

з навчальної роботи

полковник служби цивільного захисту

С.А. Єременко

„ ___ ” _____ 20 року

ПЛАН-КОНСПЕКТ

**проведення заняття із профільної підготовки
з особовим складом Інституту державного управління та наукових
досліджень з цивільного захисту**

Тема: «Загальний алгоритм проведення процедури надання та отримання
гуманітарної допомоги»

Лекція: 1 година

Категорія слухачів: особи начальницького складу Інституту

КИЇВ 2020

Тема: «Загальний алгоритм проведення процедури надання та отримання гуманітарної допомоги»

Навчальна мета: ознайомити осіб начальницького складу з проведенням процедури надання та отримання гуманітарної допомоги

Час проведення: 1,0 години (45 хв.)

Місце проведення: навчальний клас за розкладом

Навчальні питання та розрахунок часу

№ з/п	Навчальні питання	Час, хв.
1.	Організаційний момент	5
2.	Викладення основного матеріалу	30
2.1.	Загальні положення	5
2.2.	Правові засади отримання гуманітарної допомоги;	10
	Перелік документів для отримання гуманітарної допомоги;	10
	Комісії з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України.	5
3.	Підведення підсумків, завдання на самостійну підготовку	5

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 року № 5403-VI;
2. Закон України «Про гуманітарну допомогу»;
3. Закон України «Про благодійництво та благодійні організації»;
4. Постановами Кабінету Міністрів України від 16 березня 2000 р. № 514 «Про затвердження Порядку списання товарів (предметів) гуманітарної допомоги, які мають певний термін експлуатації».

Викладач-методист
навчально-методичного відділу
підполковник служби цивільного захисту

В.В. Монастирецький

Правові засади отримання гуманітарної допомоги

Правові, організаційні, соціальні засади отримання, надання, оформлення, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги на сьогодні регулюються Законами України "Про гуманітарну допомогу", "Про благодійництво та благодійні організації", постановами Кабінету Міністрів України від 16 березня 2000 р. № 514 "Про затвердження Порядку списання товарів (предметів) гуманітарної допомоги, які мають певний термін експлуатації", від 22 березня 2000 р. № 542 "Про затвердження Порядку використання гуманітарної допомоги у вигляді коштів в іноземній валюті з рахунків в іноземній валюті отримувачів гуманітарної допомоги", від 22 березня 2000 р. № 543 "Про затвердження Порядку реєстрації отримувачів гуманітарної допомоги", від 22 березня 2000 р. № 544 "Про Порядок митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги", від 22 березня 2000 р. № 553 "Питання Комісії з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України", від 28 квітня 2000 р. № 728 "Про затвердження Порядку вивезення за межі України або знищення неякісних та непридатних до споживання товарів (предметів) гуманітарної допомоги", від 21 лютого 2001 р. № 161 "Про затвердження Порядку надання Україною гуманітарної допомоги" та іншими нормативно-правовими актами.

Так, відповідно до Закону України "Про гуманітарну допомогу" гуманітарна допомога - цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб.

Гуманітарна допомога є різновидом благодійництва і має спрямовуватися відповідно до обставин, об'єктивних потреб, згоди її отримувачів та за умови дотримання вимог статті 4 Закону України "Про благодійництво та благодійні організації".

Донори (іноземні, вітчизняні) - юридичні та фізичні особи в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами.

Отримувачі гуманітарної допомоги - такі юридичні особи, яких зареєстровано в установленому Кабінетом Міністрів України порядку в Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги.

Набувачі гуманітарної допомоги - фізичні та юридичні особи, які її потребують і яким вона безпосередньо надається.

Щоб започаткувати процедуру визнання допомоги гуманітарною, необхідно письмова пропозиція донора про її надання.

Підставою для здійснення гуманітарної допомоги в Україні є письмова згода отримувача гуманітарної допомоги на її одержання. Отримувач гуманітарної допомоги має такі самі права на її використання, що і набувач гуманітарної допомоги.

На сьогодні спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги є: Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України; комісія з питань гуманітарної допомоги при Раді міністрів Автономної Республіки Крим; комісії з питань гуманітарної допомоги при обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.

Так, завданнями Комісії з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України, зокрема, є:

- визнання вантажів, коштів, у тому числі в іноземній валюті, виконаних робіт, наданих послуг гуманітарною допомогою;

- здійснення контролю за транспортуванням, отриманням, наданням, збереженням, охороною, складуванням, розподілом, цільовим використанням, веденням обліку гуманітарної допомоги.

Комісія, зокрема, відповідно до покладених на неї завдань:

- приймає рішення про визнання гуманітарною допомогою коштів, у тому числі в іноземній валюті, виконаних робіт, наданих послуг, вантажів, товарів, у тому числі підакцизних, із звільненням їх від оподаткування та обов'язкових платежів до бюджету;

- вживає заходів до запобігання ввезенню під виглядом гуманітарної допомоги комерційних вантажів;

- веде облік, статистичну звітність про надходження та використання гуманітарної допомоги;

- веде Єдиний реєстр отримувачів гуманітарної допомоги;

- приймає рішення про виключення з Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги, які допустили порушення законодавства про гуманітарну допомогу.

Водночас, у випадках стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкої хвороби конкретних фізичних осіб Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України може встановлювати спрощений порядок надання та розподілу гуманітарної допомоги або надавати тимчасові надзвичайні повноваження комісіям з питань гуманітарної допомоги при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.

Також, слід зазначити, що гуманітарна допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, у грошовій або натуральній формі (крім підакцизних товарів), яка надається, ввозиться, пересилається в Україну, *звільняється від оподаткування.*

Так, Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України може визнати гуманітарною допомогою, із звільненням від оподаткування та обов'язкових платежів до бюджету, такі підакцизні товари:

- автомобілі швидкої медичної допомоги, легкові автомобілі спеціального призначення для Міністерства внутрішніх справ України;

- транспортні засоби, призначені для перевезення більше ніж 8 осіб, що передаються для використання установам соціального захисту населення, державним закладам охорони здоров'я і навчальним закладам, громадським організаціям інвалідів, ветеранів війни та праці, Товариству Червоного Хреста України та його обласним організаціям, державним закладам системи реабілітації, фізичної культури і спорту інвалідів "Інваспорт";

- легкові автомобілі, які на момент ввезення на митну територію України були виготовлені не більш як 8 років тому, з об'ємом двигуна не більш як 1800 куб. см, що отримуються Міністерством праці та соціальної політики Автономної Республіки Крим, управліннями соціального захисту населення обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або Міністерством праці та соціальної політики України (на даний час – Міністерство соціальної політики України, відповідно до Указу Президента України від 6 квітня 2011 року № 389 "Про Положення про Міністерство соціальної політики України") для подальшої передачі інвалідам, які перебувають в установленому порядку на обліку для отримання спеціального автотранспорту, на строк, визначений законодавством;

- аудіо- та відеотехніка, призначена відповідно для сліпих і глухих, аудіо- та відеокасети з навчальними, соціальними, реабілітаційними програмами, інформацією з фізичної культури та спорту інвалідів, програмами для формування здорового способу життя, з лекціями нобелівських лауреатів;

- шоколад з начинкою та без неї, інші шоколадні вироби, що входять до новорічних і різдвяних подарунків, отриманих у термін за два місяці до відповідних свят;

- меблі, що передаються виключно для використання установам соціального захисту населення, державним закладам охорони здоров'я та навчальним закладам, громадським організаціям інвалідів, Товариству Червоного Хреста України та його обласним організаціям, релігійним організаціям, що зареєстровані у порядку, передбаченому Законом України "Про свободу совісті та релігійні організації";

- медико-соціальне обладнання та оснащення, що передається виключно реабілітаційним установам для інвалідів та дітей-інвалідів, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності, за обов'язкової умови заборони його подальшого продажу.

Визнання, гуманітарною допомогою вантажів (товарів), які були перелічені вище, здійснюється Комісією з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України у кожному конкретному випадку.

Також слід зазначити, що іноземна валюта, яка надійшла як гуманітарна допомога на рахунок в іноземній валюті отримувача, використовується ним виключно на цілі, визначені іноземним донором, для:

- розрахунків з резидентами та нерезидентами за придбання товарів (виконання робіт, отримання послуг) відповідно до законодавства;

- продажу на міжбанківському валютному ринку з метою подальших розрахунків з резидентами за придбання товарів (виконання робіт, отримання послуг);

- перерахування коштів на власні рахунки в іноземній валюті набувачів гуманітарної допомоги, відкриті в уповноважених банках України.

Крім цього, слід звернути увагу на те, що якщо кошти або товари (роботи, послуги), звільнені від оподаткування як гуманітарна допомога, було використано не за цільовим призначенням, вони вважаються доходом і оподатковуються відповідно до законодавства України.

Водночас, гуманітарна допомога, що надається Україною, при її вивезенні за межі митної території України *звільняється від сплати мита та митних зборів за митне оформлення таких вантажів*. На підставі рішення про надання гуманітарної допомоги отримувачам гуманітарної допомоги за межами України держава забезпечує донорам України повернення суми податку на додану вартість.

Також, слід зазначити, що за наявності рішення відповідних комісій з питань гуманітарної допомоги про визнання вантажів (товарів) гуманітарною допомогою, митне оформлення здійснюється митними органами України *без сплати митних зборів*.

Товари (предмети), що ввозяться (пересилаються) як гуманітарна допомога, *підлягають першочерговому безкоштовному спрощеному декларуванню митним органам України* відповідними установами та організаціями незалежно від форми власності, з обов'язковим проставленням у товаросупровідних документах, вантажних митних деклараціях клейма "Гуманітарна допомога. Продаж заборонено", завіреного печаткою митника. Установи та організації незалежно від форми власності, що здійснюють декларування митним органам України, у разі відмови декларування вантажів гуманітарної допомоги позбавляються права на декларування митних вантажів.

Митне оформлення гуманітарної допомоги здійснюється за місцезнаходженням її отримувача.

Слід звернути увагу на те, що на сьогодні відповідні комісії з питань гуманітарної допомоги та органи державної податкової служби *здійснюють контроль* щодо використання гуманітарної допомоги за цільовим призначенням.

Митними органами України та філіями (територіальними управліннями) Національного банку України щомісячно складаються звіти за встановленою формою відповідно про митне оформлення вантажів з гуманітарною допомогою та про надходження на рахунки в іноземній валюті отримувачів гуманітарної допомоги коштів в іноземній валюті. Зазначені звіти подаються до Комісії з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України.

Отримувач гуманітарної допомоги і набувач гуманітарної допомоги (юридична особа) щомісячно в установленому порядку подають до відповідної комісії з питань гуманітарної допомоги звіти про наявність та розподіл гуманітарної допомоги до повного використання всього обсягу отриманої гуманітарної допомоги.

